

Epidemiologisch beeld

Redeneerlijn: wat zien we in de cijfers

- We zien de afgelopen weken afwisselend grote stijgingen en dalingen in het aantal positieve testuitslagen.
- De feestdagen lijken van invloed te zijn geweest op het testgedrag van mensen. Zo zien we dat voor de kerst heel veel getest is, en tijdens de twee kerstdagen en op oud en nieuw heel weinig. Daarnaast hebben we enkele dagen na de kerst het aantal (positieven) testen weer zien toenemen.
- In de weekgemiddelden van de positieve testuitslagen is wel een lichte afname zichtbaar: de afgelopen 7 dagen telde het RIVM 57.678 positieve testuitslagen ten opzichte van 69.560 de week daarvoor. Dit is een daling van 17%.
- Maar zoals gezegd: dagen van daling worden afgewisseld door dagen van stijging. Deze fluctuaties maken het moeilijker om duidelijke tendensen waar te kunnen nemen. We verwachten dat het beeld de komende dagen een stuk helderder wordt.
- Het is bovendien nog te vroeg om iets te kunnen zeggen over het effect van mogelijke intensievere sociale contacten tijdens de feestdagen. Dit effect kunnen we naar verwachting de komende dagen zien. Het effect van oud en nieuw is pas rond half januari zichtbaar in de testcijfers.

- De instroom in de zorg is gestaag toegenomen en lijkt de laatste dagen te stabiliseren. De cijfers qua ziekenhuisinstroom (verpleegzorg en IC) zijn al geruime tijd ver boven de signaalwaarden. Dit legt een enorme druk op de zorg.
- Het aantal besmette verpleeghuislocaties is inmiddels net zo hoog als tijdens de eerste golf. De trend is daarbij nog steeds toenemend.
- Het epidemiologisch beeld blijft overall erg zorgwekkend:
 - Hoewel er regionale verschillen zijn, is in alle regio's het aantal besmettingen nog erg hoog en vallen bijna alle regio's in de categorie zeer ernstig (>250 positieve uitslagen per 100K inwoners).
 - Het aantal besmettelijke personen van **172.028 (op 24 december)** (NB vertrouwelijk. Dit wordt dinsdag 5 januari gepubliceerd) is zorgwekkend hoog.
 - De meeste positieve besmettingen zijn gemeld in de leeftijdscategorie 50-59 jaar, een leeftijdsgroep die een hoger risico op ziekenhuisopname heeft.
- Er is ook nog veel onduidelijkheid omtrent de nieuwe VK-variant van het virus, maar het ziet er niet goed uit. We weten dat deze variant zich gemakkelijker verspreidt, wat kan worden afgeleid uit modelleringgegevens vanuit het VK.

- Er vindt op dit moment nader onderzoek plaats naar clusters in Nederland waar deze variant is aangetroffen. Het is nog niet duidelijk of de nieuwe variant leidt tot een grotere rol voor kinderen in de verspreiding van het virus. Uitbraakonderzoek naar de aangetroffen clusters kan hier samen met onderzoek dat in het VK gedaan wordt mogelijk op korte termijn meer duidelijkheid over geven.
- Het is zodoende van groot belang dat we met elkaar de geldende extra maatregelen blijven opvolgen om het R-getal verder omlaag te krijgen en daarmee het aantal besmettingen te doen dalen.

Redeneerlijn: verschillen in ontwikkeling per regio zijn (niet meer de grootstedelijke regio's en hoe komt dat dan)

- De veiligheidsregio's Limburg-Noord, Twente, Gelderland-Midden en Noord-Holland-Noord hebben het hoogst aantal meldingen per hoofd van de bevolking, met meer dan 500 meldingen per 100.000 inwoners.
- Toch is in alle veiligheidsregio's een daling te zien vergeleken met de week ervoor. De daling is het grootst in de veiligheidsregio's Midden- en West-Brabant, Amsterdam-Amstelland en Utrecht.
- Daar waar veiligheidsregio's onderling verschil laten zien in epidemiologische ontwikkeling, is er geen harde en eenduidige verklaring te geven voor deze verschillen. Volgens het RIVM spelen veel variabelen een rol en de situatie kan bovendien per regio verschillen.
- Daarnaast is op basis van de huidige cijfers ook niet hard te zeggen of er in deze gevallen daadwerkelijk sprake is van een tendens. Cijfers tonen vaak schommelingen in de tijd.
- Belangrijker is dat hoewel alle regio's een daling tonen, bijna alle regio's zich nog steeds in het hoogste risiconiveau bevinden met meer dan 250 positief geteste personen per 100K inwoners.

- De situatie is daarmee nog steeds zeer ernstig en het blijft van groot belang dat we de opgelegde maatregelen blijven opvolgen.

Redeneerlijn: Effect lockdown

- Het is op dit moment nog te vroeg om te kunnen zeggen wat het effect is van het huidige maatregelenpakket, de lockdown.
- De maatregelen zullen ongetwijfeld effect hebben gehad. Tegelijkertijd hebben we de feestdagen achter de rug.
- Het duurt grofweg twee weken voordat eventuele effecten van maatregelen zijn terug te zien in de testuitslagen.
- De lockdown is 15 december ingegaan. We zien inmiddels een lichte afname in het lopend weekgemiddelde van het aantal positief geteste personen.
- De dagcijfers tonen echter grote fluctuaties waardoor het lastig is om een tendens waar te kunnen nemen. Zo zien we dat voor de kerst heel veel getest is, en tijdens de twee kerstdagen en op oud en nieuw heel weinig. Daarnaast hebben we na de kerst het aantal (positieven) testen weer zien toenemen.
- Deze fluctuaties lijken beïnvloed door het effect van de feestdagen op het testgedrag van mensen, vergelijkbaar met wat we normaal gesproken in de weekenden waarnemen.
- De druk op de zorg neemt intussen nog steeds toe. De bedbezetting in het ZH (verpleegafdeling en IC) is op dit moment heel erg hoog: Ziekenhuisbedden: 2130 (een

week eerder 1922) en bezetting IC:715 (een week eerder 658).

- De meest recente R-waarde berekening (0,91) is van 18 december **(NB vertrouwelijk. Dit wordt dinsdag 5 januari gepubliceerd)**
- De komende dagen zou het effect van de maatregelen zichtbaar kúnnen worden in de opnamecijfers in de zorg, mits de maatregelen goed zijn opgevolgd.
- We moeten daarbij wel het effect van mogelijke intensievere sociale contacten tijdens de feestdagen afwachten. Het effect van de kerstdagen kunnen we naar verwachting de komende dagen zien. Het effect van oud en nieuw is pas rond half januari zichtbaar in de testcijfers.
- Er is ook nog veel onduidelijkheid omtrent de nieuwe VK-variant van het virus, maar het ziet er niet goed uit. Deze variant verspreidt zich gemakkelijker, wat kan worden afgeleid uit modelleringgegevens vanuit het VK.
- Het is nog niet duidelijk of de nieuwe variant leidt tot een grotere rol voor kinderen in de verspreiding van het virus. Nader onderzoek dient daar meer duidelijkheid over te geven. Het RIVM monitort dit nauwgezet.
- Het is zodoende vanuit het epidemiologisch beeld, met de oude variant en de besmettelijker nieuwe VK-variant op

dit moment dus nog te vroeg om uitspraken te doen over
mogelijke effecten van de lockdown.